

DUMINECA

Organul Vicariatului Episcopal gr. catolic din Maramureș

Bucuroș de distribuire: Librăria Asociației Sighet, Piața Unirii No. 25

Apare în fiecare Duminică.

Prețul unui exemplar: 1 Leu.

Numele lui Isus.

În Maramureșul nostru credincios, între alte multe datini frumoase se ține și acel obicei evlavios, că atât inteligenții cât și țărani întâlnindu-se, se salută cu cuvintele: „Laude-se Isus Hristos!” la ce se răspunde: „Lăudat să fie totdeauna.”

Este aceasta datină pioasă atât de înrădăcinată în sufletul maramureșanului, încât dacă este salutat de vre-un necunoscut cu alte cuvinte, îndată presupune că respectivul nu e din Maramureș.

Isus, — dulce nume!

Acest nume rostindu-l ori auzindu-l te înalță, te reculege și îndreptează. Îți umple inima de pocăință pentru trecut, de nădejde sfântă pentru viitor, de iubire înflăcărată către acela, care este Isus — Răscumpărătorul tău.

Venerațiunea adâncă a apostolului *Pavel* către numele sfânt al lui Isus apare de acolo, că în cele 14 cărți scrise deosebitelor comunități creștine, numele Isus se găsește în 219 locuri. Și oare de câte ori o fi rostit el acest nume, la al cărui auz „se pleaca tot genunchiul celor cerești și pământești”? După o tradiție pioasă se susține, că el, până ce călăul a rădicat spada pentru a-i tăia capul, de trei ori a rostit numele lui Isus.

Sf. Bernardin, marele apostol al Italiei, purta cu sine pururea o tăbliță, pe care era scris numele lui Isus și o socotea ca un talizman, care-i dă putere în munca sa apostolică. Astfel a călătorat întreaga Italie propovăduind pe Isus, cel restignit până s'a restilit religiozitatea evlavie și liniștea cetățenilor în toate orașele italiene.

Episcopul și misionarul *Sf. Ignățiu* în cinstea numelui Isus de nenumărate ori exclama: „Isuse, te iubesc!” Când prigonitorii lui l'au silit să se lepede de Isus, a răspuns:

„Acest nume nu se poate alunga de pe buzele mele.” Pentru aceasta declarație fiind amenințat cu tăierea capului a strigat: „Dacă buzele mele nu vor mai putea rosti acest nume, din inima mea nici când nu-l veți putea șterge.”

Sf. Ignățiu de *Loiola* întemeiând ordul său călugăresc, din iubirea-i înflăcărată către numele lui Isus i-a dat numirea de „Societatea lui Isus.” Un călugăr din acest ord a luat datina de a saluta pe frații călugări cu cuvintele: „Laude-se Isus Hristos!” Tot cu acesta cuvinte se îndătimează a se trezi demineața din somn tinerii candidați la călugarie. Acest mod de închinăciune și salutare cu incetul s'a răspândit în toată lumea catolică și în deoseb începând din anul 1587, când Papa Sixtus al V-lea, a dat indulgență de 100 zile tuturor acelora, cari se salută cu: „Laude-se Isus Hristos — totdeauna în veci. Amin!”

Cu adevărat aceasta salutare catolică își are înțelesul său înălțător și salutându-ne cu aceste cuvinte, binecuvântăm, lăudăm și preamărim pe Răscumpărătorul nostru dumnezeesc, prin ce deja aici pe pământ înfăptuim aceea, ce întru preaslăvirea Lui fac (în spiritul Apocalipsei 5, 12—13.) neincetat Sfinții din ceriu, și răspunzând la aceasta salutare cu cuvintele: „Totdeauna în veci, Amir mărturisim cu Apostolul că: „Isus Hristos, și ieri, și astăzi, și în venci e acelaș” (Evr. în c. 8) adevărat Isus Hristos a fost ieri, este și astăzi, El va fi și în venci singurul nostru izbăvitor, să-i fim deci credincioși.

de
I. părut cea mai ieftină carte de religie, uni pentru pruncii școlari sub titlul „*Inchinăciunile Creștinului*” Prețul 4 lei. Se poate comanda la Librăria Asociației Sighet Piața Unirii 25.

Din Istoria Biblică A VECHIULUI TESTAMENT.

16. Iosif in casa lui Putifar.

In casa unui boer egyptean din timpul biblic găsim in afară de servitorime un număr insemnat de funcționari ca angajați domestici ai curților boerești.

Lângă starea in floritoare agricolă a țării, nu ne miră, că capul intregului personal este șeful granarului și a magazielor, lui sunt subordonate brutăriile și abatorul. In capul bucătăriei este castelanul având in subordine calfe, brutăriile sunt supuse șefului brutăriei, iară contabilul vinăriei se îngrijește de beuturile stăpânului. In afară de aceasta mai sunt păzitori ai curții brutari, grădinari și alți langajați inferiori, meseriași meseriașe, cari lucră pe seama domnului. Cam așa va fi fost și curtea lui Putifar, cu atât mai mult, că nici gospodăriile mai modeste nu lucrau fără calfe la brutarie și bucatarie și numeroase servitorime. Toți aceia au avut locuința in afară de curte, căci in casa sau cum zicem astăzi in conacul boerului nu era decât el cu femeea și concubinele și copiii. Deci dacă spune sta. scriptură că Iosif a stat in casa lui Putifar, acesta era un caz rar și arătă cinstea, la care a ajuns Iosif. Sta scriptură ne spune și motivul, că „Dzeu era cu Iosif și era om carele prospera intru toate” (39. 2.) In urma acestui sprijin dzeesc, cinstea lui Iosif tot creștea așa in cât „văzând stăpânul lui, că Dzeu este cu dânsul și că toate câte el le face, Dzeu făcea să sporească in mânilor lui — l'a pus pe dânsul peste casa sa” (39. 4). Văzând Putifar succesul general, de care era insoțită administrația lui Iosif intru toate „toate câte avea el le dete in mâna lui” și din timpul ce l'a pus pe el peste ca să și peste toate câte avea el, Dumnezeu binecuvânta casa egypteanului pentru Iosif, și binecuvântarea lui Dumnezeu era peste toate ce avea ale casei și la câmp. Așa lasă el in mânilor Iosif toate câte avea,” — (39. 5. 6.) așa ajuns Iosif cel mai mare om in casa lui Putifar.

Femeia lui Putifar, care intră in scenă, era femeia legitimă a lui. Boierii egyptenii au cunoscut sistemul harem, femeia legitimă de regula numai una a casei. Cazuri de adevărată poligamie, că in una și aceeași casă să fi fost deodată două femei cu același drepturi, in Egyptet au fost rare. Numai pe

Pharaoeni i-i găsim dese ori in bygamia. Femeea legitimă era foarte mult respectată, prin aceea se explică, că in istoria Egyptului întâlnim adese ori regimuri cu împărătese regente.

Femea legitimă a ajutat bărbatului in inspectarea gospodăriei, a insoțit bărbatul la vânătoare, a luat parte, la serbări și prânzuri încât nici voarbă nu era pentru dânsa de viața inchisă a haremelor. Prin aceasta independența in mișcarea ei se explică faptul, cum de a putut avea femeia lui Putifar conversații cu Iosif fără să fi fost observată. De altcum credința coniugală era un lucru tot atât de rar la egypteni, ca peste tot in păgânism. In privința moralei și căsătoriei, principiile egyptenilor erau aproape atât de laxe ca și la popoarele clasice. Basreliefuri depe morminte thebaice din timpul dinastiei 18 ne arată femeia egypteană într'o stare decăzută. Atentatul femeii lui Putifar asupra străinului nevinovat nu a putut să fie un caz isolat, fără o intimplare destul de cunoscută in viața femeilor egyptene.

La spusele mincinoase ale femeii, Iosif fu aruncat in inchiisoare.

Femeia legitimă, cum am mai spus, cu toată decadența morală s'a bucurat de mare cinste, și cinstea ei a fost apărată și de legi. Ramses III se lauda cum a apărat aceasta cinste: „am plântat parcuri — păduri — in verdeța câmpului, și m'am îngrijit ca, oameni să se odihnească la umbra lor, am dispus că femeia in ori care parte a grădinei să se poată plimba fără să fie molestată de cineva.”

Fiind femea ocrotită prin legi contra agresiunii, dându-se crezământ vorbelor femeiei lui Putifar, era conform legilor, ca Iosif să fie pus in inchiisoare.

Scrisoarea enciclică a sfântului părinte Papa Piu XI. despre adevărata unire religioasă îndreptată către Patriarhi, Primate, Arhiepiscopi, Episcopi și alți Ordinari locali, care in întreaga lume a produs o adâncă impresiune, a apărut in broșură separată cu o precuvântare (Scurtă lămurire) a Preasf. Ep. Mihail Robu al Iașilor și cu un adaus de Rugăciune către Maica Sfântă pentru a obține prin mijlocirea ei intoarcerea bisericilor despărțite la unitatea credinței.

O mică cârticică este aceasta și ar fi de dorit să se găsească in casele tuturor cărturarilor fie de ori ce condițiune. Prețul 4 Lei. Se poate procura la Librăria Asociației Sighet.

Din catehism.

95. Cine te-a făcut pe tine. Dumnezeu Tatăl m'a făcut.

Precum este adevărat ce ne spune cel mai mare orator și filozof roman, Cicero în „De natura Deorum I. 16, 2. 3.” că nu a existat în lume popor atât de barbar și sălbatic, ca să nu fi crezut în Dumnezeu, așa nu a fost sistem religios sau reformator, care ar fi îndrăznit să denumească ființa supremă cu cuvântul dulce de Tata.

Dumnezeu întrebat de Moise (Exod. 3. 14.) cum să-l numească pe Dânsul înaintea poporului israelit, Dumnezeu zise lui Moise: „Eu sunt cel ce sunt.”

Descoperirea acestui mare și fericit mister că ființa suprema este fața de noi, lucrul mâinilor Sale, în raportul unui Părinte față de copiii săi, a fost rezervat creștinismului. Precum spune Bossuet, numai Dumnezeu poate să ne grăiască de lucrurile Sale. A fost de lipsă, că a doua persoana dumnezeiască se pogoare din ceriu, ca să ne descopere acest adevăr. „Zis'a unul dintre învățăceii lui: Doamna învățane să ne rugăm, și El le-a zis: când vă rugați, ziceți: Tatăl nostru... scl. (Luc. 11, 12.) Titulatura este în acest caz și caracteristic. Denumirea ființei suprema trebuie să fie adevărată, să-i fie spre cinste și să fie folositoare nouă.

Denumirea de Tată este adevărată în primul rând, pentru că a doua persoană dumnezeiască purcede dela El prin naștere, înainte de toți vecii. Dară și fața de noi este El Părinte, că El ne-a zidit pre noi, ne ține și ne cărmuește. El ne este nouă Părinte mai departe într'un înțeles mult mai înalt, prin împărtășirea darului sfințitor, prin care ne dă putere, ca prin adopțiune, fiii lui să ne facem. „Iară căji l'au primit, le-a dat lor putere ca fiii lui Dumnezeu să se facă, adecă celor ce cred în numele lui.” (Io, 1. 12.)

Numirea de Tată cinstește pre Dumnezeu căci cuprinde în sine doue idei caracteristice, a puterii și a iubirei, și ne descopere nouă în Dumnezeu cele mai frumoase și cele mai mărețe însușiri ale lui; ceva mai mult: acest singur cuvânt cuprinde în sine esența religiunii creștine: iubirea față de ființa supremă.

Denumirea este nouă folositoare, căci cu exprimarea lui ne pune din primul moment în raportul cuvenit față de Dumnezeu, și ne dispune, ca să privim la Dumnezeu cu

reverința dară și cu iubire și încredere și prin aceste sentimente ne leagă de scopul nostru final cu legături solide și trainice.

Când Dumnezeu pe muntele Sinai și-a dat și-e și numele de Jahvé — Iehova — Eu sunt ce sunt — s'a caracterizat în mod abstract și filosofic cu caracterul distinct de celelalte doue persoane: de Fiul, pe care l'a născut înainte de toți vecii — din vecie — și de Spiritul Sfânt, care — tot din vecie — de la Tatăl și dela Fiul purcede prin suflare. Așa dară El, care este începutul Fiului prin naștere și începutul împreună cu Fiul prin suflare a Spiritului Sfânt, El este în preasfânta Treime persoana cu principiu fără principiu precedent.

În înțelesul persoanei distincte a Tatălui zice Isus Hristus despre El: „Nimeni nu cunoaște pre Fiul, decât numai Tatăl, și nimenea nu cunoaște pre Tatăl, decât numai Fiul.” (Mat. 11. 27.) Și în alt loc: „Tatăl iubeste pe Fiul, și a dat toate în mâinile lui, în acest înțeles s'a rugat Isus pe lemnul cruci: Părinte în mâinile tale îmi recomand sufletul meu.” (Luc. 23, 46.)

La cina ceea din urmă Isus cu atâta dulceață a vorbit de cerescul Părinte, încât Sf. Ap. Filip aprins de iubire față de El a zis: „Doamne arată nouă pre Tatăl, și ne este destul nouă.” (Io. 14, 8. 9.)

Vorbind în acest capitol și în cele ce urmează despre tainele sftii Treimi, și despre raportul ce este între persoanele Stei Treimi, nu esta iertat să se uite, că cu aceste adevăruri stăm în fața celor mai nepătrunse misterii a sf. noastre credinți: Misterii dar totodată și adevăruri fundamentale ale credinței noastre, pe cari se bazează întreaga clădire a vieții noastre religioase, pe cari adevăruri însă nici o făptură nu le poate cunoaște de cât prin descoperire dumnezeiască. Aceste adevăruri nu se pot nici combate nici afirma prin raționari, cel mult putem documenta, că nu sunt contrarii cu rațiunea, nu sunt în contra rațiunei, însă sunt cu mult de asupra capacității minții ori carei făpturi. „Lucrurile lui Dumnezeu nimenea nu le cunoaște, de cât numai Spiritul lui Dumnezeu.” (Cor. I. 2. 11.) Prin urmare nici ingerii, nici arhangeli, cherubimii și serafimii, din puterea lor proprie nu ar putea să cunoască pre Dumnezeu în Sfta Treime.

Când este vorbă de aceste taine, atât de nepătrunse, nici aceea nu este iertat să se uite, că sfta biserică să folosește în expli-

careea lor de idei imprumutate din viața noastră pămîntească, și aceste idei se întrebunțează în înțelesul lor obișnuit și pentru aceea în aplicarea lor la lucruri dumnezeiești trebuiesc apreciate cu ceea mai mare rezervă.

Cătră restanțieri. Rugăm pe celitorii noștri, cari sunt în restanță cu plata abonamentului să binevoiască a-și achita datoria față de revista noastră.

Numire. Ilustritatea Sa Preasfințitul nostru Părinte—Episcop Iuliu a numit pe on. Vasile Huzo preot nouhirotont de administrator local la parohia de sus a Apșei de mijloc. Dorim tinerului păstor sufletesc roduri îmbelșugate la munca ce îl așteaptă în via Domnului.

La Forul delegat de I-a instanță a tractelor Sighet, Mara, Cosău și Apșa au fost numiți: M. on. Ștef. Ilniczky protopop on. paroh în Budești de asesor, on. Dariu Vlad preot II. în Sighet de asesor suplent iar on. Vasile Szabo din Ocna-Șugatag de fisc al Forului delegat.

Avis. Anul școlar la Academia Teologică din Gherla se va începe în I-a Octombrie a. c. deci clericii vor avea să se prezinte în seminarul teologic Luni în 30-a Sept. a. c.

Am primit la redacția noastră: *Boabe de Tămâie*, o mică broșură, ce cuprinde 35 poezionare cu conținut religios. Sunt aceste niște versurile drăguțe, cari — cetindu-le — te fac a simți creștinește. Broșura poate servi ca prămiu pentru pruncii școlari. Prețul 12 Lei. Se găsește la „Presa bună” în Iași.

Asociațiunea pentru cultura poporului român din Maramureș sub numire de „Biblioteca populară creștină din Maramureș”

până în prezent a scos de sub tipar următoarele cărțițele de mult folos:

- No. 1. „Marele dar al credinții.” de Părintele dela Bistrița Prețul 6 Lei
- No. 2. „Mărturisirea sau Spovedania” de P. d. B. Prețul 6 Lei
- No. 3. „Duminecile dela Paști până la Rusalii” de P. de sub Munte. Preț 6 Lei
- No. 4. „Datorințele Părinților față de copii lor” de P. d. B. Prețul 4 Lei
- No. 5. „Duminecile după Rusalii până la ziua Crucii” Prelucrare de P. de sub Munte Prețul 6 Lei
- No. 6. „Dumnezeu și Preasfânta Treime” Prelucrare de P. d. B. Prețul 6 Lei
- No. 7. „Porunca a șaptea alui Dumnezeu” să nu furi. Prelucrare de P. d. B. Prețul 4 Lei
- No. 8. „Duminecile după ziua Crucii până la Crăciun de Păr. sub M. Pr. 8 Lei
- No. 9. „Duminecile după Crăciun până la Paști” Prelucrare de Păr. de sub Munte. Prețul 10 Lei.
- No. 10. „Datorințele mamei față de prunci.” Prelucrare de P. d. Bistrița. Preț. 4 Lei
- No. 11. „Întruparea Fiului lui Dumnezeu. Prelucrare de Păr. d. Bistrița. Preț. 10 L.
- No. 12. „Adevărata Biserică Creștină”. Prelucrare de Părințele dela Bistrița. Preț. 12 Lei.
- No. 13. „Să iubim pe Domnul Nostru Isus Hristos.” Prelucrare de Părintele d. Bistrița. Prețul 12 Lei.

Calendar săptămânal.

29 Septembrie — 5 Octombrie 1929.

29. Dumineca II. d. Înălț. Sf. Cr. (Ev. Luca 6, 31) P. Chiriac.
30. Luni. M. Grigore.
 1. Marți. Ap. Ananie.
 2. Mercuri. M. Ciprian.
 3. Joi. M. Dionisie.
 4. Vineri. M. Ieroteiu.
 5. Sâmbătă. M. Haretina.

